

לקוטי תורה • פרשת חקת • מאמר 5

ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה...

”ויקחו אליך פרה אדומה תמימה” (במדבר יט, ב)

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ”ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/chukas/5](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/chukas/5)

1 ויקחו אליך פרה אדומה תמימה אשר אין בה מום אשר לא עלה עליה עול.

”ויקחו אליך פרה אדומה תמימה, שאין בה מום ושלא עלה עליה עול”.

פיי במדרש פרה זו גלות מצרים כמ”ש עגלה יפיפיה מצרים אדומה זו מלכות בבל הנקרא רישא דדהבא תמימה זו מלכות מדי כו’

כך מפרשים במדרש: ”פרה” — זו גלות מצרים, כמו שכתוב: ”מצרים עגלה יפת־תואר”; ”אדומה” — זו מלכות בבל, שנקראת ”ראש של זהב” (רישא דדהבא); ”תמימה” — זו מלכות מדי, וכן הלאה.

ופיי ויקחו אליך דייקא שיוציא את עצמו ממעשה מצרים כו’ אל בחיי משה דהיינו הדעת.

והפירוש של ”ויקחו אליך” הוא דווקא ”אליך”: שיוציא את עצמו ממעשי מצרים וכו’ ויגיע לבחינת משה, כלומר לדעת.

2 ולהבין זה מפני מה תקנו שיקראו פרשה פרה קודם הפסח כדי שיטהרו כל ישראל לעשות הפסח

בטהרה ולמה לא תקנו ג”כ קודם שארי רגלים שיש שם ג”כ קרבנות.

כדי להבין זאת: מדוע תיקנו לקרוא את פרשת פרה לפני פסח, כדי שכל ישראל ייטהרו ויוכלו להקריב את קרבן הפסח בטהרה, ומדוע לא תיקנו לקרוא אותה גם לפני שאר הרגלים, שגם בהם יש קרבנות?

להבין זה מ”ש ואמרתם זבח פסח הוא לה’ אשר פסח וגו’, ולכאורה קשה למה צריך לפסוח והלא לפניו יתי’ הכל גלוי, אלא הענין כי הוא כמ”ש קול דודי

כדי להבין זאת, נתבונן בפסוק: ”ואמרתם זבח פסח הוא לה’ אשר פסח וגו’”. לכאורה קשה: מדוע היה עליו לדלג? הרי הכול גלוי לפניו יתברך. אלא העניין הוא כפי שכתוב: ”קול דודי!”

הנה זה בא מדלג על ההרים מקפץ על הגבעות ענה דודי ואמר לי קומי לך רעיתי יפתי ולכי לך פיי של רגלים הם ג’ מדות פסח אהבה

”הנה זה בא, מדלג על ההרים, מקפץ על הגבעות”; ”ענה דודי ואמר לי: קומי לך רעייתי, יפתי, ולכי לך”. פירוש הדברים: שלושת הרגלים הם כנגד שלוש מדות. פסח הוא אהבה,

כמו שאומרים בשיר השירים ישקני מנשיקות פיהו וגו’ פיי שכנס”י [שכנסת ישראל] אומרת להקב”ה ישקני דהיינו שיהא אתדבקות רוחא ברוחא דרך משל

כפי שאומרים בשיר השירים: ”ישקני מנשיקות פיהו וגו’”. כלומר, כנסת ישראל אומרת להקדוש ברוך הוא: ”ישקני” — שיהיה חיבור של רוח ברוח. לשם המחשה,

כמו שהאב אוהב את בנו ומנשק אותו מחמת חביבות הלב ויוצא רוח מהלב אל הפה, כך כביכול

כשם שאב אוהב את בנו ומנשק אותו מתוך חיבת הלב, והרוח יוצאת מן הלב אל הפה, כך גם, כביכול,

דהיינו כל ניצוץ שבכל אחד ואחד מישראל צ"ל אתדבקותא רוחא ברוחא דהיינו מחשבה דבור ומעשה

של אדם במחשבה דבור ומעשה של הקב"ה

כלומר, כל ניצוץ וניצוץ שבכל אחד ואחד מישראל צריך להיות בחיבור של רוח ברוח: מחשבתו, דיבורו ומעשיו של האדם [מתחברים] למחשבה, לדיבור ולמעשה של הקדוש ברוך הוא.

דהיינו מחשבה ודיבור זו תורה ותפלה ומעשה זו הצדקה (כמ"ש בד"ה כי ביום הזה יכפר)

כלומר, מחשבה ודיבור הם תורה ותפלה, ומעשה הוא צדקה, כפי שמוסבר במאמר המתחיל "כי ביום הזה יכפר".

וכמ"ש עושה שמים וארץ פי' שהוא המשכת ההשפעה שהוא עשיה שלו כך בצדקה משפיע ועושה ופי'

כך כנס"י [כנסת ישראל] מבקשת תמיד ישקני

וכפי שכתוב: "עושה שמים וארץ" — פירוש הדבר הוא שהוא ממשיך את השפע, וזוהי עשייתו. כך גם בצדקה האדם משפיע ופועל. ופירוש הדברים הוא שכך גם כנסת ישראל מבקשת תמיד: "ישקני".

אך שהגוף מבדיל ומסתיר את האהבה מחמת דאגת הפרנסה ושאר דברים אך ידוע שאין ישראל נגאלין

אבל הגוף מפריד ומסתיר את האהבה, בגלל הדאגה לפרנסה ולעניינים אחרים. ובכל זאת, ידוע שישראל נגאלים רק

אלא באמונה שברא השי"ת [השם יתברך] יש מאין דרך משל אילו היה האדם יכול לעשות דבר יש מאין בודאי אותו הדבר היה בטל

באמצעות האמונה: [האמונה] שה' יתברך ברא יש מאין. לשם משל: אילו היה אדם יכול ליצור דבר יש מאין, אותו דבר היה בטל בוודאי

נגדו, כך בהקב"ה כולא קמיה כלא חשיב, עד"מ כשאדם מדבר דבור אחד הוא מהנשמה והראיה כשהוא ישן אינו מדבר כלום והדבור הוא אינה הנשמה עצמה,

לפניו. כך גם ביחס להקדוש ברוך הוא: "כולא קמיה כלא חשיב" — הכול נחשב לפניו כאין. לשם משל: כשאדם אומר מילה אחת, היא באה מן הנשמה; והראיה לכך היא שכאשר הוא ישן הוא אינו אומר דבר כלל. ואף על פי כן, הדיבור אינו הנשמה עצמה,

אלא הוא לבוש אמצעי ובטל אותו הדבור לגבי בחי' הנפש עצמה, כך בהקב"ה כמ"ש בדבר ה' שמים נעשו כשדיבר יהי אור נעשה אור והאור הוא

אלא הוא לבוש אמצעי, והדיבור בטל ביחס לבחינת הנשמה עצמה. כך גם אצל הקדוש ברוך הוא, ככתוב: "בדבר הוי' שמים נעשו": כשאמר "יהי אור", נברא אור. והאור הוא

לבוש כמ"ש עוטה אור כשלמה, ובדבור זה הוא מחיה עולמות עליונים ותחתונים וג"ע [וגן עדן] ולמעלה מהם וכל העולמות בטלים קמיה כמ"ש אני ה' לא שניתי כמ"ש בזהר כולא קמיה כלא חשיב אפילו לגבי מה דקמיה

לבוש, ככתוב: "עוטה אור כשלמה". ובדיבור זה הוא מחיה את העולמות העליונים והתחתונים, את גן עדן ואת מה שלמעלה מהם; וכל העולמות בטלים לפניו, ככתוב: "אני הוי' לא שניתי". וכפי שנאמר בזהר: "כולא קמיה כלא חשיב" — הכול נחשב לפניו כאין, אפילו ביחס למה שלפניו,

דהיינו לגבי דבורו שהוא לבוש אמצעי שלו ומפני זה נקי הבורא ית' בכל התורה שבע"פ [שבעל פה] קוב"ה [קודשא בריך הוא], פ"י קדוש הוא מובדל

כלומר, ביחס לדיבורו, שהוא הלבוש האמצעי שלו. משום כך נקרא הבורא יתברך לאורך התורה שבעל פה "הקדוש ברוך הוא". כלומר, "קדוש" פירושו מובדל,

דהיינו סוכ"ע ובתוך העולמות אינו מלוכש רק בחי' דבור ובאמונה זו הוא מוציא עצמו ממצרים בהפקרות שמפקיר עצמו בממונו ובשאר דברים

כלומר, סובב כל עלמין; ואילו בתוך העולמות מלוכשת רק בחינת הדיבור. ובאמונה זו אדם יוצא ממצרים: הוא מפקיר את עצמו, את ממונו ואת ענייניו האחרים,

דהיינו בלא טעם ודעת ובלא חשבון יעבור עלי מה כמ"ש בכל נפשך ב' פעמים בכל יום בבקר ובערב רק שיהא זה באמת דהיינו במסירת נפש.

כלומר, בלי טעם ודעת ובלי חשבון, "יעבור עליי מה שיעבור", ככתוב: "בכל נפשך", פעמיים בכל יום, בבוקר ובערב; ובלבד שיהיה הדבר באמת, כלומר, מתוך מסירות נפש.

3 ומזה העצה שיקשר נפשו באחד דהיינו במחשבה דבור ומעשה כנ"ל, והוא תשובה כמו דאיתא בגמרא

תשובה באותו מקום כמ"ש ובקשתם משם את ה' אלהיך פי' משם דייקא אף שהוא רחוק מאד

ומכאן העצה: לקשור את נפשו באחד, כלומר במחשבה, בדיבור ובמעשה, כפי שנזכר לעיל. וזוהי תשובה, כפי שמוכח בגמרא: "תשובה באותו מקום", וכפי שנאמר: "ומשם תבקש את ה' אלקיך". כלומר, "משם" דווקא, אף שהוא רחוק מאוד;

דהיינו שיתן עצה ליצא משם ולהתקשר למעלה ממש ולא ילך ממדרגה למדרגה כמו שהשי"ת [שהשם

יתברך] מדלג על ההרים, פי' ההרים זה אבות ומקפץ על הגבעות שהם חכמה ותבונה

כלומר, שימצא דרך לצאת משם ולהתקשר באמת למעלה, ולא יתקדם מדרגה אחר מדרגה, כפי שהקב"ה "מדלג על ההרים". פירוש הדבר: "ההרים" הם האבות, ו"מקפץ על הגבעות" — שהן חכמה ותבונה.

נמצא מדלג הוא למעלה מהשכל שלא בדרך עילה ועלול, כי הלא לגדולתו אין חקר ולתבונתו אין מספר ואיך יכולה להגיע המשכה עלינו שהוא עולם השפל,

נמצא שהדילוג הוא למעלה מן השכל, ולא בדרך של סיבה ותוצאה. שהרי "לגדולתו אין חקר" ו"לתבונתו אין מספר"; ואם כן, כיצד יכולה להגיע אלינו, לעולם השפל, המשכה?

אלא פי' קול הוא המשכה אלא שהוא מדלג על ההרים כנזכר לעיל שהוא למעלה מן השכל

אלא פירוש "קול" הוא המשכה, אלא שהוא מדלג על ההרים, כנזכר לעיל, והדבר למעלה מן השכל.

וזהו להראות אותנו שגם אנחנו נעשה כן הכל בלא חשבון ובלא טעם ודעת, ועיי' בסש"ב [בספר של בינונים] פרק מ"ט.

וזה נועד להראות לנו שגם אנחנו נפעל כך: הכול בלי חשבון וכלי טעם ודעת. ועיינו בספר של בינונים [התניא], פרק מ"ט.

וכמ"ש ענה דודי ואמר לי קומי לך כו' לי דייקא כלומר בשבילי נברא העולם שהרי חייב כל אדם לומר

כן (במשנה ספ"ד [סוף פרק ד'] דסנהדרין)

וכפי שנאמר: "ענה דודי ואמר לי: קומי לך" וכו'. "לי" דווקא, כלומר: "בשבילי נברא העולם", שהרי כל אדם חייב לומר כך, ככתוב במשנה בסוף פרק ד' בסנהדרין.

ולכן קומי לך פיי בזה הוא קומה שלך, ומפני זה נקרא פסח ע"ש שפסח שהוא מדלג כו' ומפני זה קורין פרשת פרה קודם פסח

ולכן "קומי לך" פירושו: בכך נעשית הקומה שלך. ומטעם זה נקרא החג פסח, על שם "פסח" — שדילג וכו'. ומטעם זה קוראים את פרשת פרה לפני פסח,

כי פרה הוא מדרגה פחותה כמ"ש ופני השור מהשמאל לארבעתן ופרה פחותה משור, ומפני זה הוצרך להביא פרה לטהר טומאת מת כמארז"ל [כמאמר רבותינו זכרונם לברכה] אין מיתה בלא חטא.

כי פרה היא מדרגה נמוכה, כפי שנאמר: "ופני שור מהשמאל לארבעתן", והפרה נמוכה מן השור. ומטעם זה נצרכו להביא פרה כדי לטהר את טומאת המת, כפי שאמרו חז"ל: "אין מיתה בלא חטא".

פיי מיתה היא נפילה ומסך מבדיל בינו לבין אביו שבשמים ואיך אפשר להיות לה כ"כ [כל כך] נפילה,

[הפירוש הוא:] מיתה היא נפילה ומסך המבדיל בינו לבין אביו שבשמים. כיצד ייתכן שתהיה נפילה גדולה כל כך?

אך כשעושה מעשה בהמה דהיינו אכילה ושתייה בלא דעת כבהמה ומחמת כשמרגיל עצמו כך יכול לבא לידי חטא גמור אע"פ [אף על פי] שהוא היתר גמור אין זה אלא לאדם שכבר יצא ממצרים מתאוות הגופניות,

אבל כאשר אדם עושה מעשה בהמה, כלומר אוכל ושותה בלי דעת, כמו בהמה, ומרגיל את עצמו לכך, הוא עלול להגיע לידי חטא ממש. ואף שמדובר בדבר המותר לחלוטין, הדבר נכון רק לגבי אדם שכבר יצא ממצרים — מתאוות הגוף;

אבל לאדם שעודנו במצרים דהיינו שהוא מקושר בתאוות ורוצה לשוב בתשובה צריך לגדרים יותר ומפני זה איסור אכילת חמץ בפסח גדולה מאד אפי' [אפילו] במשהו

אבל אדם שעדיין נמצא במצרים, כלומר קשור לתאוות ורוצה לשוב בתשובה, זקוק לגדרים נוספים. משום כך איסור אכילת חמץ בפסח חמור כל כך, אפילו בכמות מזערית,

ואף שאין שום טעם חמץ מפני שאז היתה זמן יציאת מצרים וכו' וצריכה זהירות יותר ומפני זה קורין פרשת פרה קודם פסח כדי לטהר כנ"ל ובזה יבא למדת אהבה.

ואף שאין בו כלל טעם חמץ, מפני שזהו זמן יציאת מצרים וכו', נדרשת זהירות יתרה. משום כך קוראים את פרשת פרה לפני פסח כדי להיטהר, כנזכר לעיל; ובכך מגיעים למידת האהבה.

4 וזה פי' הכתוב ויקחו אליך פרה וגו' ושרף את הפרה לעינינו דהיינו שישאר אפר מד' יסודות שהיה בה ולקח עץ ארז ואזוב

וזהו פירוש הפסוק: "ויקחו אליך פרה" וגו'. "ושרף את הפרה לעינינו" — כלומר, שיישאר אפר מארבעת היסודות שהיו בה. "ולקח עץ ארז ואזוב",

שהם שני מדות ההפכים כמ"ש מן הארז אשר בלבנון שגדול מאד עד האזוב אשר בקיר שהוא נמוך מאד וטבל במים

שהם שתי מידות הפוכות, כמו שכתוב: "מן הארז אשר בלבנון", שהוא גדול מאוד, "עד האזוב אשר בקיר", שהוא נמוך מאוד. "וטבל במים",

דהיינו מקור מים חיים כמ"ש ואותי עזבו מקור מים חיים וזהו פי' ויקחו אליך שהוא משה כלומר, מקור מים חיים, כמו שכתוב: "ואותי עזבו מקור מים חיים". וזהו פירוש "ויקחו אליך" — "אליך", כלומר אל משה,

כי מן המים משיתיהו דהיינו שיהא כל דבר בדעת וזהו פי' וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם וגו':

כי "מן המים משיתיהו", כלומר, שכל דבר יהיה בדעת. וזהו פירוש "וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם" וגו'.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/chukas/5

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק